

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ**

ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ

**ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΓΙΑ ΔΙΟΡΙΣΜΟ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΝΟΜΟΥΣ ΤΟΥ 1998-2006 ΓΙΑ ΤΙΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΔΟΧΗΣ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ Η ΑΡΧΙΚΗ ΚΛΙΜΑΚΑ ΔΕΝ ΥΠΕΡΒΑΙΝΕΙ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΚΑ Α8 ΤΟΥ
ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΥ ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΟΥ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΩΣ ΒΑΣΙΚΟ ΠΡΟΣΟΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ Ή ΙΣΟΤΙΜΟ ΠΡΟΣΟΝ**

Μάθημα: ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Ημερομηνία: Σάββατο, 20 Οκτωβρίου 2007

Διάρκεια εξέτασης: 2 ώρες

ΤΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4) ΣΕΛΙΔΕΣ

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από τρία (3) μέρη. Να απαντήσετε σε όλα τα μέρη και σε όλα τα ερωτήματα στο τετράδιο απαντήσεων.

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΕΚΘΕΣΗ

(Μονάδες 40)

Να αναπτύξετε το πιο κάτω θέμα (400 - 450 λέξεις):

Κατά γενική ομολογία, ο θεσμός της οικογένειας στις μέρες μας περνάει κρίση. Να επιβεβαιώσετε την πιο πάνω θέση εκθέτοντας τα κυριότερα αίτια που την προκαλούν και να προτείνετε τρόπους για την αντιμετώπισή της.

Να τεκμηριώσετε τις απόψεις σας με συγκεκριμένη επιχειρηματολογία.

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ

(Μονάδες 30)

Να διαβάσετε με προσοχή το πιο κάτω κείμενο και να απαντήσετε και στις τρεις ερωτήσεις που ακολουθούν:

Κάθε ανθρώπινη ύπαρξη έχει την αυταξία της· είναι τέκνον Θεού ή, για όσους δεν πιστεύουν, είναι μια αυτούσια μονάδα του ανθρώπινου γένους. Αυτή είναι, ίσως, και η μόνη ισότητα. Από 'κει και πέρα αρχίζουν οι **διαφοροποιήσεις**· πρώτα οι σωματικές και έπειτα οι ψυχικές και πνευματικές. Κανένας άνθρωπος, σωματικά, δεν είναι ίδιος με τον άλλο· έχει διαφορετική σωματική ταυτότητα. Έχει διαφορετικά δακτυλικά αποτυπώματα, διαφορετικό ύψος, διαφορετικό χρώμα κλπ. Ψυχικά και πνευματικά έχει ο καθένας την ιδιομορφία του · ο ένας είναι ευφυής, ο άλλος λιγότερο ευφυής, ο ένας παρορμητικός και

ευξάπτος, ο άλλος ψύχραιμος και **νηφάλιος**: ο ένας έχει αυξημένη φαντασία, ο άλλος δεν προχωρεί πιο πέρα απ' όσα βλέπει και ακούει. Επομένως, κανένας δεν μπορεί να είναι ίσος και όμοιος με τον άλλο ως προς τα σωματικά και ψυχικά του χαρακτηριστικά. [...]

Ο άνθρωπος έχει οργανώσει κοινωνίες. Αυτές οι κοινωνίες συνίστανται από μονάδες με τη δική τους ιδιοσυστασία. Επομένως, προβάλλει ως πρόβλημα η ομαλή συμβίωση αυτών των διαφορετικών μονάδων. Η πολιτεία θεσπίζει νόμους γραπτούς ή άγραφους, συστήνει θεσμούς, για να διασφαλίσει την ομαλή λειτουργία της. Αυτοί οι νόμοι και αυτοί οι θεσμοί οφείλουν να κατοχυρώνουν δύο πράγματα: το σεβασμό της προσωπικότητας του κάθε πολίτη και την ίση μεταχείριση του κάθε πολίτη. Επομένως, η ισότητα από φυσική έννοια μεταποιείται σε πολιτισμική αξία. Η ισονομία και η ισοτιμία είναι απόρροιας της ίσης μεταχείρισης. [...]

Η επικρατούσα σημασία της ισονομίας είναι αυτή: όλοι οι πολίτες είναι ίσοι απέναντι στο νόμο. Είναι μόνον αυτό; *Αρχή σοφίας ονομάτων επίσκεψις*. Ισονομία παράγεται από το νέμω το ίσον. Αυτό σημαίνει πως ο κάθε πολίτης δικαιούται το ίδιο μερίδιο από τις κοινωνικές προσφορές. Ποιες, όμως, είναι αυτές οι κοινωνικές προσφορές; Πρώτα πρώτα να νιώθει **ασφαλής** μέσα στο κοινωνικό σύνολο, γιατί η ζωή του καθενός είναι το μέγα καλό και πρώτο. Αυτό σημαίνει πως η οργανωμένη κοινωνία έχει χρέος να προστατεύει τον πολίτη από καθετί, φανερόν ή λανθάνον, το οποίο θέτει σε κίνδυνον την ύπαρξή του. Επομένως, οφείλει, πρωτίστως, να του παρέχει τους στοιχειώδεις πόρους διαβίωσης και την απαραίτητη υγειονομική περίθαλψη. Δεύτερο και εξίσου σημαντικό: να τον οπλίσει με τέτοια εφόδια, ώστε να μπορεί να απολαμβάνει όλα εκείνα τα αγαθά του πολιτισμού που δημιουργήθηκαν κυρίως στον τόπο του αλλά και σε ευρύτερους χώρους. Για να γίνει αυτό η πολιτεία οφείλει να παρέχει σ' όλους τους πολίτες **ανάλογη** παιδεία. Προχωρώ ακόμη πιο πολύ. Οφείλει η πολιτεία να δημιουργήσει κλίμα ελευθερίας τέτοιο, ώστε ο πολίτης να νιώθει άνετα μέσα στο κοινωνικό σύνολο. Να είναι ενεργό μέλος αυτού του συνόλου, ενεργό μέλος και όχι περιθωριοποιημένο. Να συμμετέχει στα κοινά. Αυτή η συμμετοχή θα τον βοηθά να αυτοβελτιώνεται, να νιώθει αυτοπεποίθηση και υπευθυνότητα. Η ισονομία αποτελεί προϋπόθεση για την ισοτιμία.

Ξεκίνησα με το αξίωμα πως ο κάθε άνθρωπος είναι μια ξεχωριστή οντότητα και έχει τη δική του αξία. Επομένως, η πολιτεία πρέπει να **σέβεται** τον κάθε άνθρωπο και να τον μεταχειρίζεται ισότιμα· να του προσφέρει όσα μπορεί να προσφέρει ακριβοδίκαια. Το τι έχει να προσφέρει εξαρτάται από το τι μπορεί να δεχτεί ο πολίτης. Αλλά το τι μπορεί να δεχτεί εξαρτάται από το τι η πολιτεία βοήθησε να αποκτήσει. Μπορεί ο άνθρωπος να κουβαλά από κληρονομιά ορισμένες τάσεις και δυνατότητες. Αν μείνουν αβοήθητες φυτοζωούν και μένουν ανενεργές. Η πολιτεία με τους θεσμούς της οφείλει όσα χαρίσματα έχει ο καθένας να τα βοηθήσει να έρθουν στην **επιφάνεια** και να αναπτυχθούν ανάλογα με τις δυνατότητές τους. Τότε μπορεί να ισχυριστούμε πως η πολιτεία μεταχειρίζεται ισότιμα τους πολίτες της. [...]

Κυρ. Πλησθή, *Περί Ισονομίας και Ισοτιμίας*, Περ. «Κυπριακή Μαρτυρία», Τεύχος 20^ο, 2001 (διασκευή)

Ερωτήσεις:

1. Να γράψετε, με δικά σας λόγια, περίληψη του πιο πάνω κειμένου. (10 - 12 γραμμές)
(μονάδες 10)
2. Ποια είναι η έννοια της ισονομίας και πώς αυτή πρέπει να υλοποιείται από την πολιτεία σύμφωνα με το συγγραφέα; (10 - 12 γραμμές)
(μονάδες 10)
3. Με ποιους τρόπους νομίζετε ότι ο πολίτης σήμερα, με τις ενέργειές του, καταργεί την ισονομία και την ισοτιμία που του παρέχει η πολιτεία; Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με δύο συγκεκριμένα παραδείγματα. (10 - 12 γραμμές)
(μονάδες 10)

ΜΕΡΟΣ Γ΄: ΓΛΩΣΣΑ

(Μονάδες 30)

Οι λέξεις των ερωτήσεων 1 και 2 είναι παρμένες από το ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ.

1. Να δώσετε ένα αντίθετο για καθεμιά από τις πιο κάτω λέξεις:

- (α) διαφοροποιήσεις
- (β) νηφάλιος
- (γ) ασφαλής
- (δ) ανάλογη
- (ε) σέβεται
- (στ) επιφάνεια

(μονάδες 6)

2. Να γράψετε (α) ένα παράγωγο ουσιαστικό και (β) ένα παράγωγο επίθετο για το καθένα από τα πιο κάτω ρήματα:

- (α) οργανώσει
- (β) σημαίνει
- (γ) προστατεύει

(μονάδες 6)

3. Να γράψετε τα μονολεκτικά παραθετικά των πιο κάτω λέξεων:

- (α) απλός
- (β) μεγάλος
- (γ) επιεικώς

(μονάδες 6)

4. Να επιλέξετε και να καταγράψετε στο τετράδιό σας τη σωστή σημασία καθεμιάς υπογραμμισμένης λέξης (για κάθε λέξη υπάρχει μόνο μία σωστή απάντηση από τις τέσσερις επιλογές).

- (α) παρωνύμιο: επώνυμο, παρώνυμο, παρατσούκλι, ομώνυμο
- (β) ενδελεχής: αδιάλειπτος, ένδοξος, ανυπόμονος, ευτυχής
- (γ) επήρεια: επιβουλή, επιρροή, πυρκαγιά, αγγαρεία
- (δ) έγκληση: κλήση, καταγγελία, παράκληση, επίκληση
- (ε) κατατρύχω: αναρριχώμαι, κατατρέχω, καταπονώ, τρέφομαι
- (στ) παλινωδώ: τραγουδώ, παλεύω, παρατηρώ, ανακαλώ

(μονάδες 6)

5. Για κάθε παράδειγμα που ακολουθεί, η ίδια λέξη γράφεται τρεις φορές, τη μια σωστά και τις άλλες δύο λανθασμένα. Να αντιγράψετε στο τετράδιό σας τη λέξη που είναι γραμμένη σωστά:

(α) κώφωση	-	κώφοση	-	κόφοση
(β) επικεφαλής	-	επικεφαλείς	-	επεικεφαλής
(γ) αμισθί	-	αμισθει	-	αμισθί
(δ) σκολίωση	-	σκολίωση	-	σκωλίωση
(ε) δισεκατομμύριο	-	δυσεκατομμύριο	-	δισεκατομύριο
(στ) συνείδυση	-	συνήδυση	-	συνείδυση

(μονάδες 6)